

d-dnub huwa fuq il-bniedem ta' skola li, ghax jaf ftit, jippretendi li jaf kollox. Qajla jahasra jinduna bl-għerf kollu tiegħu kemm jahasra ma jaf xejn, kemm huwa prużuntuz u fil-fatt x'injoranza jkun qiegħed jixhed! Għalhekk il-Malti mhux miġjub u mistmum, kif jixraqlu, barra minn pajjiżu! Għalhekk dejjem iħalltuna mat-Taljani; haġa fenomena li tant jobogħduha l-Maltin ta' l-Awstralja!

Nifmu li, jekk nużaw Malti tajjeb inkunu nuru ntelligenza mhux injoranza, moħħ għani mhux moħħ fqir, għaqal u bżulija mhux għażż u bluha bħalma huwa l-każ ta' dawk li, mingħalihom jidhku bina. Inqas mu issa, darba għal dejjem, fis-sebghinijiet, u nsemmgħu lehinna; lehen Malti. Neqirdu minn go l-imramma is-susa qerredija li tant hija ħakraħ, bl-abjad u l-aħmar iperpru mill-ġdid rebbehin u ħakkiema fuq ġensna; il-Ġens Malti, mhux ħaddiehor dejjem ħakkiem fuqna. U b'dawn il-kelmtejn, lil dan il-Ġens Malti, hekk jiena nsellem;

VIVA DIN L-ART HELWA U VIVA L-ILSIEN HELU TAGĦNA!

* Nota: Jiena stess użajt idjoma taljanizzata. Stajt għedt "ma ħtejthiex" flok "ma tajthiex tort", u ja kont inkun saffejt żejjed għaliex hija verb Malti, u lanqas ma kont inkun użajt kliem arkajku għaliex il-kelma tinsab f'fommna fil-'missierna' meta ngħidu "bħalma naħfru 'l min hata għalina..." Għaldaq-tant, iż-żewġ idjomi tiegħi huma t-tnejn tajbin u wżati iżda 'arja aperta' mhix ghax hija ġdida misselfa, ma nambuhiex, għariba u żejda.

REALTA'

Aktar marridx inħares
lejn ħwejjeġ ma jidhrux:
kulmeta ħarist lejhom
rajt iktar milli kienu
u xtaqthom ma kinux.

Kulmeta rrid xi haġa
se nfittex fija stess:
li hu tajjeb għalija
ġa jinsab fija moħbi —
ħsiebi mhux ħlief rifless.

G. ABELA

"The Ġuże' Galea Memorial Lecture"

Il-President tal-Akkademja, il-Professor Kavalier Ġuże' Galea, M.B.E., K.M. M.D., D.P.H., F.R.S.H., u li wkoll għal għadd ta' smn għamilha tal-Kap tad-Dipartiment Mediku u tas-Saħħa, kif ukoll ta' Professor tal-Medicina Forensika fl-Università Rjali ta' Malta, għoġbu jagħti somma sabiex kull sentejn jingħata **honorarium** ta' hamsin lira għal taħdita dwar l-istudju xjentifiku tal-Lsien Malti u l-Letteratura tiegħu, fl-Università.

Is-Senat tal-Università laqa' dil-għotja. Madankollu, sabiex il-flus jit-haddmu għall-ġid minnflok ma joqogħdu rieqda bħala ras il-ġmiel biss, is-Senat u l-Professor Galea qablu li waqt li l-Università tagħmilha garanti li kull sentejn tħallas hamsin lira sabiex jingħataw għat-Taħdita b'Tifkira Professor Ġuże' Galea, il-kapital jaqdi minnufih lill-Università sabiex jixtru għal-Librerija kotba tal-Melitensia, u li kull ktieb mixtri b'din is-somma jkollu isem il-Professor imħażżeż bħala tifkira.

Il-kliem iqanqal, l-egħmil ikaxkar; u naħseb f'kelmtejn ftehemna. Ghemejjel bħal dawn neħtieġuhom hawn Malta. Lill-barranin inħalluhom ħalqhom miftuħ jaraw il-knejjes, il-palazzi u d-djar imzejnin, indurati, im-pittrin, u mghammrin b'żina liema bħalha. Dan ma fih xejn xi tluq fih. Madankollu, jidhirli, wasal iż-żmien nagħtu ħarsa lejn id-djar tat-tagħlim, il-biblijoteki, il-għaqdjet tagħna, aktar milli qatt tajniehom fl-imghoddi.

Dwar it-Taħdita b'Tifkira Ġuże' Galea, xtaqt inżid li kif iġid il-Kun-trat, barra r-Rettur Manjifiku tal-Università u l-Kap tad-Dipartiment tal-Lsien Malti fl-Università Rjali ta' Malta, id-Donatur ried li jkun hemm rap-prezentant tal-Akkademja fil-kummissjoni li tagħzel il-persuna li jisthoq-qilha tagħti t-Taħdita.

"The Hugh Muscat Azzopardi Fund"

Mis-sena 1972 imisshom jibdeu il-għotjiet ta' flus li għandhom jin-gabru mill-"Fondazzjoni Hugh Muscat Azzopardi". It-testment tas-Sur u s-Sinjura Hugh Muscat Azzopardi jrid li s-somma ta' għaxart elef lira jit-qiegħdu fi ħsieb il-Gvern Malti sabiex dan jagħmilha ta' kuratur ta' dan dan il-kapital, u l-interessi jaqdu ħalli jingħataw: (a) għaxar liri fis-sena l-istudenti li jiġu minn ta' quddiem fl-Ilsien Inġliż; (b) għoxra lira kull sena lill-"Għaqda", jew kif nafuha llum, l-Akkademja tal-Malti, bil-ħsieb ta' għajnuna għal-Letteratura Maltija; (c) għoxrin lira fis-sena lis-Socjetà tal-Arti, Manifattura u Kummerċ għal premijiet li għandhom ikunu magħ-rufa bħala 'Premijiet Muscat Azzopardi' għal klassijiet kif jaqta' l-Kumi-